

గాలిపిడి

గోపయ్య కుప్ప నూరుస్తున్నాడు. పది మంది కూలీలూ, తనూ, కలిసి వేకు వరూముననంగా పనిలో వంగితే అప్పటికి పిడికట్ట కొట్టడం అయింది. ఒకరోజూ! రెండు రోజులూ! ఆరు మాసాల కప్పపరితం అది. ఆ బల్లచెక్కలకింద రాలిన గింజలు రాసిని చూసుకుని ప్రపవవేదన పడి పడి బిడ్డను చూసుకున్న తల్లిలా మురిసిపోయాడు.

అన్నాలు తిని పిడికట్ట కొట్టిన వరిగడ్డి పసలన్నీ బంతిల్లోకించడానికి కళ్ళంలలో పరుస్తున్నారు. కూలీలను వుషారు చేస్తున్నాడు గోపయ్య. ఇంతలో తెల్లటి బట్టలూ, తెల్లటి నామాలూ ధరించి పద్మనాభయ్యగారు వచ్చారు. వెంట మోసుకు వచ్చిన కూలిమనిషి గోతాలకట్ట కిందికి దించాడు. పద్మనాభయ్యగారు పొలంకొంతుకు వారి పొలాన్నే గోపయ్య ముక్తాకు చేస్తున్నాడు. పద్మనాభయ్యగారి రాక చూసి గోపయ్య చేతిలోపని వదిలి ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళి గోతాలకట్ట అవతలకు జరిపి ఆసనం చేసి “కూచోండి” అని మర్యాద చేశాడు. ఎండగా వుండడంవల్ల పద్మనాభయ్యగారు గొడుగు వేసుకుని గోతాలకట్ట మీద ఆసీనులయ్యారు. పసలన్నీ కళ్ళంలలో పర్కడం కాగా బదులు తెచ్చిననీ, తన సొంతం కలిపి పది పదిహేను పశువులకై బంతి కట్టి కళ్ళంమీద తిప్పతున్నారు. దూరాన్నుంచి పొలేతగా అన్న కేకలు సన్నగా వినవస్తున్నవి. అవతలగ నేలకలు గుల్లో ఎవరో కుర్రాడు పీతలు పడుతున్నాడు. కొంచెం అవతల కయ్యదగిర కొంగ నిలుచుంది. కయ్యబిడ్డమీది తుమ్మ చెట్టుకు గిజిగాడు ముక్కుతో గూడు కట్టుకుంటున్నది.

నలువైపులా యెటుచూసినా కనుమాపు మేరలన్నీ కాళీపాలాలు, ఆకాళీపాలాల్లో ఆక్కడక్కడ వరికుప్పలూ, దూరాన యొక్కడో ఒకటిరెండు పొలాల్లో కుప్ప నూరుస్తున్న చాయలూ కనిపిస్తున్నవి. పద్మనాభయ్యగారు గొడుగుకింద కూచుని అంతా తిలకిస్తున్నారు.

బంతి తోక్కించడం పూర్తి అయి, ధాన్యం తూర్పారపట్టేవరకు ప్రాద్దు వాటారింది. ధాన్యం కొలిచి గోతాలకు

పట్టారు. పద్మనాభయ్యగారు తెచ్చిన గోతాలన్నీ ధాన్యంతో నిండిపోయినవి. ఎకరానికి పదమాడు బస్తాల కట్టుబడి, నాలుగు ఎకరాలకూ యాభైరెండు బస్తాలూ నూతులుకుట్టి బళ్ళమీదికి యెత్తారు. గ్రామం అక్కడకు మైలుదూరం వుంటుంది. పద్మనాభయ్యగారు గొడుగు చంకన పెట్టుకుని బళ్ళవెంట వెళ్లిపోయారు.

పసిబిడ్డను చంకన వేసుకుని వచ్చిన స్త్రీ ఒకతే, కుంటివా దొకడూ కనిపెట్టుకుని కూర్చున్న యిద్దరు బిచ్చగాళ్ళకూ గోపయ్య చెటతో చెరికాసిని గింజలూ పెట్టాడు. యింతలో రైలుబండిని ప్లాటుఫారంమీద చూసిన ప్రాయాణీకుడిలా రొప్పకుంటూ, గోజుకుంటూ, కోమటి గురవయ్య వచ్చాడు. గోపయ్య యీ కోమటిపెట్టి దగ్గర లోగడ పొలంలో కలుపు తియ్యి దానికి చేతిలో తడితేక బజారు ధరకంటే

శ్రీ ఆంధ్ర నారాయణస్వామి

తక్కువకు రెండుబస్తాలు పంట కళ్ళాల్లో యిచ్చేట్టులు నిర్ణయించుకుని డబ్బు తెచ్చుకున్నాడు. గోపయ్య కోమటిపెట్టిని చూడగానే ఆ రెండు బస్తాలూ కొలిచి వప్ప గించాడు. యిక కళ్ళంలలో మిగిలిన గింజలు కొలవగా నాలుగు బస్తాలు అయినవి. చీకటి పడేటందుకు యెంతో వ్యవధిలేదు. ఆకాళంలలో పతులు వరికంకులు ముక్కున కగుచుకుని గూళ్ళకు మళ్ళినవి. గోపయ్య కూలీలకు కూలికింద తలో అడ్డదుగింజలూ పెట్టి మిగిలిన గింజలూ పిడికట్ట కొట్టిన చెక్కలూ బండిమీద వేసుకుని యింటికి బయలుదేరాడు.

2

గోపయ్య యిలు చేరకునేసరికి బాగా చీకటి పడది. బండిమీదివి యింట్లో పడ వేసి ఎడను వదిలి, పాకల్లోకట్టివేసి, గంగ డోళ్ళమీది జోరీగలు దులిపి, వాటిముందు మేతవేశాడు. భార్య వేడినీళ్ళు తెచ్చి బెటపెట్టగా గోపయ్యవెళ్లి స్నానం చేస్తూ

“మాకోటమ్మ కూలి కెళ్లి యింకొంకా రాలే దంటే?” అని భార్యను అడిగాడు.

“రాక అక్కడేం చాస్తది? యక్క డొబ్బుర కత చెపుతున్నారంట. పక్కంటామె వింటించింది. యెళ్ళిందిగామలు. యవరికే తెలుసు! యవరితో చెప్పింది!” అని సమాధానం చెప్పింది భార్య.

“యెందుకే అదంటే నువ్వట్లా కొరకొర లాడతావు? దానికి మనకంటే యింకొంకా యవరైనావున్నారా?” అన్నాడు గోపయ్య యధాలాపంగా.

“మీ అప్పగారు మంచినే, వేసే చడ్డ దాన్ని, యనకేసుకొచ్చెందుకు నాకెవరు న్నారు! మీరు మీరూ వకటి” అంటూ భార్య చుర్రన లోపలికి వెళ్ళింది.

కోటమ్మ గోపయ్యయింట పడివున్న వెదవాడవడుచు నా మరదళ్ళకు పడక పోవడంవల్ల కోటమ్మ కూలీనాలీ చేసుకుంటూ వాళ్ళయింట్లోనే ఒక చెంపకాచు కుతాగుతూవున్నది.

గోపయ్య స్నానం చేసి భోజనం కానిచ్చి చుట్టకొల్పుకుంటూ వసారాలో కూర్చునే సరికి పక్కంటి రామసుబ్బయ్య వచ్చాడు. “రావే చిన్నయ్యా!” అంటూ గోపయ్య అంకం తెచ్చి పరిచాడు. రామ సుబ్బయ్యకు డెబ్బెయ్యెళ్ళు వుంటవి. యిప్పటికి శనగలు నమలగల దంత పుష్టి, మూడుపూటలూ తిని అరాయించు కోగల జీర్ణ శక్తి. పొలం వెళ్ళి వ్యవసాయం చేస్తాడు. రాత్రి భోజనానంతరం ఒకచోట కూర్చుని పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకునే వాడుక.

“కుప్ప నూర్చావు కామాల యెన్ని గింజలయినైరా గోపయ్యా?” అని అడిగాడు రామసుబ్బయ్య.

“యెన్నైతే యేం సుకం లేనే, గట్టుకి కట్టెలు మోసినట్టు, మనకు మిగిలినై నాలుగు అంకలు.”

“అంతవరకి నయ మనుకోరా. అసలు మిగలకపోతే యేం చేస్తావు?”

“మా చిన్నయ్యది కడుపునిండిన తేరం. పండిన గింజలన్నీ యింట్లో వచ్చి పడతంటే కనపడంలా!” అన్నాడు గోపయ్య.

“అవునా. పొలం ముక్తాకు చాస్తన్నప్పుడు పండినా పండకపోయినా పొలం వాళ్ళకి అనుకున్న ప్రకారం గింజలు కొల

వ్యలసింజేగా! మానెకు తిక్కవ కొలిస్తే పూగుకుంటారా! అందులో లాబనమాలన్నీ మనయ్యో! అన్నాడు రామసుబ్బయ్య.

“అవు సనుకోవే చిన్నయ్యా! మాకేమన్నా సొంత పొలాలా పాదా! యిదే ఆశయే. చేసిన కష్టానికి తగినన్ని మిగలకపోతే పాసం వునూరు మంటది.”

“అదంతా మన ప్రాప్తం గా మేం గూడా గుంటూరు మెరుకొరబ రెండే కరాలు చాప్తాంగా. నిరుగు యేమైందనుకున్నావు. వాళ్ళకుకొలవ్వ లసిన మకాకంటే గెండు బస్తాలు తిక్కవ పంపి యేడిసింది వాళ్ళకు తిక్కవ కొలిస్తే పూగుకుంటారా? యేం చాస్తాం! యింట్లోయి గెండు బస్తాలేసే వాళ్ళకు సరి పెట్టాం. జొన్న ముదిరిందని కొవలి పొర న్నావా? మనం వొగులుకుంటే చేసే పోతు గోతమంది.”

“యెట్లా వొగులుకుంటాం తేవే చిన్నయ్యా! వొగుకుని నాగోళ్ళం యెట్లా బతికాలి? గొంట్లో పనియే మన్నా చేతనవుద్ది గనకనా!”

“అంగుక పే రావచ్చిన దాంట్లో త్పివైపదాలని చెప్పుకున్నది. మట్ట ఆరిపోయింది. అగి పేటి యివ్వరా?” గోపయ్య దివంబువే తెచ్చిపట్టగా రామసుబ్బయ్య మట్ట సరిగించాడు. గోపయ్య చేతిలో బుడికింద పెగుతూ అన్నాడు. “యేం? కరువు చిన్నయ్యా! రూపాయి తీసి కత్తె గొప్పికి గింజలు రావయ్య! యేనాడైనా వస్తే బస్తా సుప్పయిరూపాయ లమ్మందా! మీ గోటి సొంతపొలాలు వున్నోళ్ళకి పరనా జేదనుకో, మాగోటి పన్నుకారు మరీ దచ్చిపోతున్నది”

“కరువని మెల్లిగా అంపావేందిరా! యెముకలు కొరికేస్తం పే! సితిపకాలం పితిపబుగులు! యనక యాకరువూ యా గోగాలూ వున్నయ్యా! దాని రుంపతెగ తెతోళ్ళకి చయరోగమే! యనకదాతకరు వొచ్చినప్పుడు రూపాయికి నాలుగు మాసికలు బియ్యం యిచ్చారంట! అప్పటికి అదికరువే! సేను యరగమ నా నాయన చెపుతా వుండేవాడు. నాకు బాగా పూసూ చ్చాక రూపాయికి పదహారు. మాసికల జొన్నలు సేను మోసుకొచ్చాను. అప్పుడు అంతా బొప్పి కేగా తి నేది. పంపిగ ప స్పాలకు, మట్టంవచ్చి నప్పుడూ బియ్యం తెచ్చివొండేవాళ్ళు”

భార్య: "పెళ్లి అయిన కొత్తలో వున్నంతగా మీకు నామీద యిప్పుడు ప్రేమ లేదు. మీరు ఇప్పుడు ప్రాచీన చిన్న పన్నీ నాచేతే చేయిస్తున్నారు-మరీను!"

భర్త: "అంత చిన్నపని దగ్గరనుంచీ ప్రతిదీ నువ్వు చేసుకుపోతుంటే నాకు నీమీద ప్రేమ మరీ ఎక్కువ అవుతుంది. ఆవిషయం ఆలోచించావా మరీ?"

గాలిలో దీపం

అన్నాడు రామసుబ్బయ్య.

"ఆకాలం మళ్ళీ వస్తదంటే చిన్నయ్యా?"

"కల్లావార! ఆకాలం యిక మనం చూడం రా! ఆప్పుడు దర్శం చూడు పాదాలమీద నడిచేది. డబ్బు యిచ్చినా వుమ్మకున్నా నోటుంజేయా! ముప్పై యేళ్ళవాడికి మాజేళ్ళపిల్ల! యిప్పుడో మోసాలూ, దగాలూ. పదేనిదేళ్ళకే సంతానం ఎత్తుతున్నారు."

"వుండకొందికీ కాలం తిరగబడి పోతన్నదిలేవే చిన్నయ్యా! వడ్లమరలూ, కాఫీహోటలూ మనక్కడా వచ్చినయ్యా!" అని గోపయ్య, చెప్తున్నావుంటే రామసుబ్బయ్య అడ్డువచ్చి, "అయ్యేరా మన దుంప తేంపుతున్నయ్య." అన్నాడు "వాటివల్ల వచ్చే చెడుగుణాలు అల్లావుం. వడ్లమరవచ్చి యంతమంది నోటి కాదతిండి పడగొట్టేదే చిన్నయ్యా! మాకోటమ్మ వచ్చిపోతన్నదంటే నమ్మకం. అది వరకే దంపులొకే పొయ్యి సుకంగా బలికేది. యిప్పుడు యవరు దంపిస్తున్నారు" అన్నాడు గోపయ్య.

"మీకోటమ్మ వకలేందిరా. వడ్లమర వచ్చాక యంతమంది జీవనాలు పడి పోయినై. గూడెంలో దంపువల్ల యంతమంది బలికేనాళ్ళు. మా యింట్లో మానానికి అదివరకే ఆడంగులు పొట్టువంచి దంపుకునేనాళ్ళు. యిప్పుడు దంపూలేదు, గింపూలేదు. మంగలాడ్డి చూసే ఎద్దు

కుంటినట్టు వడ్లబస్తా పాలేరు నెత్తిన పెట్టి మరకే పంపుతున్నారు. బద్దం, నామరీ తనం పెరిగిపోయినై"

పత్రిక పట్టుకుని పంతులు వచ్చాడు. అతని అసలుకేరు రమణయ్య. ప్రక్క బజారులో వీధిబకీ పెట్టి పిల్లలకు చదువు చెపుతున్నాడు. గోపయ్య యింటిదగ్గరే వాళ్ళయిలు.

గోపయ్య "రా! పంతులూ!" అంటూ మరో అంకం తెచ్చి పరచగా అతడు కూర్చున్నాడు.

గోపయ్య అన్నాడు. "వడ్లమరొడికి పూసిరాడం లేదంట. వడ్లమరొడు, కాఫీహోటలొద్దూ యేం పోసుకున్నా పోసుకుంటున్నాడు." అని.

"యెండుకు పోసుకోరూ. మొన్న నేను పొలంనించి వస్తూ చూశాను. యక్కడైనా పిల్లలు చిగుతిట్టు తింటారుగానీ, అదేందో! పెళ్ళోళ్ళు కూచోని యెద్దులూగా తింటున్నారు! మా గొండ్లోవాడు అదివరకే చూడు పూటలూ మాడు కాస్తలు అన్నంతి నేవాడు. కాఫీహోటలు మరీగి ఆకలి మందగించి సరిగా అన్నం తింటం మానేశాడు. వాళ్ళ తల్లి గోలపెడతంది" అన్నాడు రామసుబ్బయ్య.

పంతులు అన్నాడు. "మన పూరు సంగలేనా! కాఫీహోటళ్ళూ, వడ్లమరలూ, సినిమాలూ మన గ్రామం బస్టికంటే యేం తీసిపోయింది? ఒక్కదానిలో తప్ప!" అని.

"దేనినో" అని అడిగాడు గోపయ్య.

"సంపదనో" అన్నాడు పంతులు.

"బలే మాటన్నావు పంతులూ"

"యనకటికి అన్ని లచ్చనాలూ బాగానే వున్నయే గాని అయివోతనం తక్కువన్నాడంట" అని పూర్తిచేశాడు రామసుబ్బయ్య.

"పులిని మానీ నక్కవారే పెట్టుకున్నట్టు బస్టినుంచి లాభకరమైనవి తప్ప వడ్లదాయకమైనవన్నీ సుళువుగా దిగుమతి చేసుకున్నాం." అని పంతులు చెప్పకుపోతుంటే గోపయ్య అడ్డువచ్చి "లాబకరమైన ఆంటే యెంటి పంతులూ?" అని ప్రశ్నించాడు.

"వ్యాపారం గట్టూ. సరియైన పాకాల వున్నదా అంటే అదీ లేదు. కాఫీ హోటళ్ళూ, వడ్లమరలూ, సినిమాలూ వున్నప్పుడు హాస్పిటలుగూడా తప్పక వుండాలి. వాటికీ హాస్పిటలుకూ అవినాభావసంబంధం! మరీ హాస్పిటలును దిగుమతి చేసుకోగలిగామా అంటే లేదు. లాభకరమైనవి మినహా అని ముందీ చెప్పాగా. ఎటుకలు తేంపుచేసుకున్నవాడు పిల్లికోసం బాగ్రతపడాలి. యే కోవకేస్తాగాడిచేతో చికిత్స చేయించు

కుంటే వుపకారంకంటే అపకారమే జాసి. అందుకనే మన గ్రామాలు రోగాలతో తులతూగుతున్నవి" అన్నాడు పంతులు.

"నువ్వు చెప్పింది నిజం"

"అందుకే సదువు చూడో నేత్రం అన్నాడు. యిక పత్రిక సదివి యినిపించు పంతులూ"

గోపయ్య దీపంబుడి దగ్గర పెట్టగా పంతులు పత్రిక చదవడం మొదలుపెట్టాడు. ఆచార్య వినోబాభావే వుత్తరాదిన, స్వామి రామానందతీర్థ సైబాంలోనూ, శంకరరావుదేవ్ దక్షిణాదిన, భూదాస యజ్ఞం చేస్తున్న విషయం, దున్నెవాడిదే భూమి అన్న నినాదాలను గురించి, యొక్కవ పంటను పండించి గవర్నమెంటు వారిచేతి బహుముఖులు పొందిన రైతులను గురించి మొదలైన విషయాల్ని, విఫలంగా చదివి వినిపించాడు పంతులు. అవి వింటున్నంతసేపూ స్వప్న జగత్తులో విహరించాడు గోపయ్య.

"పార్డుపోయింది. సేతిపూడి పొలంలో మిరప మొక్కలకి తగులు వడ్లది. రెఫ్రెజికటితో సుంటూరుపోయ్యి మందు తెచ్చి చాలా" అంటూ రామసుబ్బయ్య తేచి వెలిపొయ్యాడు. అంతటితో పత్రిక చదివి పంతులుగూడా లేచాడు.

3

మర్నాడు ఉదయం గోపయ్య పొలం వెళ్లి సగం గడ్డి అమ్మి, సగం గడ్డి గొడ్డ మేతకు యింటికి చేరువ్దామని అనుకుంటూవుండగా పద్మనాభయ్య గారి నాకరువచ్చి, "అయ్యగారు నిన్ను సవారి బండికట్టుక రమ్మన్నాడు. ఆడంగులు యేని గల్లయ్యారంట" అని చెప్పాడు.

పద్మనాభయ్యగారు మంచి మోతు బరులు. వారికి యితర పూర్ణిలో గాని ఆ పూర్ణి గాని మొత్తం డెల్టెయిన భయకరాల భూమి వున్నది.

పెన వడ్డీ వ్యాపారంగా కొంతవున్నది. పద్మనాభయ్యగారు ప్రానింగు ప్యాస్త, వెనక కొన్నాట్లు టీచరుపని చేసి విరమిం చారు. వారి కుమారుడు సుంటూరులో యేదో వున్నోగం చేస్తున్నాడు. వారు మొదటి నుంచీ పొలాలన్నీ మత్కొయి వ్వడి మేవాడుక. గోపయ్య పడేళ్ళు బట్టి వారి పొలం నాలుగకరాలు చేస్తున్నాడు. గోపయ్యకు వేరే ఆస్తి యేమీ లేదు. అడ జీవనం. వ్యవసాయం లేనప్పుడు బాడుగ తోల్తాడు.

(43-వ పేజీ చూడండి)

“ఇద్దరు యజమానులకు నేవ చేయవలసి వస్తే దాని అంత కష్టం అదేకానీ, మరొకటి లేదురా బ్రదర్!”

“అవును. ఇద్దరు వెళ్లాల మొగుడుగా మన మిత్రుడు పడుతున్నట్లు చూస్తూనే వున్నాంగా!”

గాలిలో దీపం

(22-వ పేజీ తరువాయి)

పద్మనాభయ్యగారి మాటంటే గోపయ్యకు సుగ్రీవాజ్ఞ. వారి ఇంట్లో యేమంచి చెప్ప వచ్చినా పురుడుమొదలుకుని, పెళ్లి వరకూ, యితడు పెళ్లి చాకిరి చేయ్యవలసిందే. ఒకసారి యేమయిందంటే, ఆపూర్వో దొంగల హడావిడి జాస్తిగా వున్నది. పద్మనాభయ్యగారు గోపయ్యను వారి ఇంట్లో పడుకో బెట్టుకున్నారు. గోపయ్యది ఎండకు ఎండి, వానకు తడిసి బిగినకరీరం. కర్రపుచ్చుకుంటే పదిమందికి జవాబు చెప్పగలడు. ఆ సందర్భంలో దొంగలకూ అతనికి జరిగిన ఘర్షణలో గోపయ్య కుడి భుజంమీద బలవైన గాయం తగిలింది. అది మానేటప్పటికీ నెలరోజులు పట్టింది. యిప్పటికీ భుజంమీద ఆమచ్చ కనిపిస్తూనే వుంటుంది.

గోపయ్య నాకర తేచ్చిన వర్తమానం వినగానే ఇంటికి పంచకప్పుకుని కట్టి వుంచిన వంపుడు కర్రలను తీసి సవారి బండి కట్టి తోలుకల్పాడు. తిరిగి రెండు రోజులకు గాని యింటికి గాలేదు. వచ్చినతర్వాత తన పనులు చూసుకున్నాడు.

4

మాడు మాసాలు గడిచినవి. అది వైశాఖ మాసం. ఏరో పార్లమెంట్ దాపులోకి వస్తూ వుంది. దేశానికి రైతు, వచ్చే సాలు కొత్త పంటను అందివ్వడానికి పొలం పనులు ప్రారంభించే రోజులవి. కడుపులో చల్ల కదలకుండా నీడవట్టిన కూర్చునే సుకుమాగులందరికీ ఆహారం సమకూర్చడానికి కర్ర కుడు పడుంకల్లే రోజులవి.

గోపయ్య ఆ యేడు పొలాన్ని బాగా బలవర్చ దలుచుకున్నాడు. అధికోత్పత్తి

చేసి కొందరు రైతులు గవర్నమెంటువారి వల్ల బహుమతులు పొందిన విషయం, ఆనాడు పత్రికలో వార్త విన్నప్పటినించీ గోపయ్య మనస్సు అదనుకోసం కోడె దూడలా గంతులు వేస్తున్నది. యొక్క పండించి తానుమాత్రం యేండుకు బహుమతి పొందకూడదు? తానేం అసమర్థుడా? వ్యవసాయంలో మరుపులన్నీ తనకు తెలుసునాయె. ఒక వేళ బహుమతి రాకపోయినా తనకు వచ్చే నష్టమేమంది? చేసిన కష్టం వారా, వేటిన బలంవారా పొలం యెట్లయినా యొక్క పండితీరుతుంది గదా. ఆ గింజలు అమ్మి, తెచ్చిన ఖాకీ తీర్చుకోవచ్చు. యిట్లా ఆలోచించుకుని, గోపయ్య కోమటి గురవయ్యదగ్గర పంట కల్పాల్లో యిచ్చేటట్టు మాట్లాడుకుని, వంద రూపాయలు అప్పు తెచ్చి, తన దొడ్లో యెరువు గాక, ఇంకా యితరచోట్ల వైమట్టి కొన్నాడు. ఏరో పార్లమెంట్ లోవుగానే పొలం పనులన్నీ పూర్తి కావాలి గనక మంచినీజా చూసి నాలుగైదు రోజుల్లో పొలానికి వైమట్టి తోలడం ప్రారంభించా లనుకున్నాడు.

బర్రెపడ్డకు వాతం చెయ్యగా వుప్పుర మంత్రాలును సిలుచుకువచ్చి కాయం పెట్టించి, ఆ సాయంత్రం బ్రాహ్మడి యింటికి వెళ్లి పొలంలో మట్టి తోలడానికి మంచినీ జెప్పడో అడ్డగా రేపే మంచినీ జని చెప్పాడు. గోపయ్య అడిగి యింటికి వచ్చే బప్పటికి చీకటిపడ్డది. తాను వేరువ ర్షూసునే పొలంలోకి బండి కట్టాలి. అతడు ఆదరా, బాదరా దీపంబుడి పట్టు కెళ్లి ఇంటి యెరుదుగా చెట్టుక్రింద విడిచిన బండికి గండన పెడుతున్నాడు. అతడు గండన పెడుతున్నాడన్న మాటే గాని అతని కళ్లకు పండి బిరిబోయిన వరి చేలూ, కళ్ళంలో కళ్ళుతిరిగే ధాన్యం రాసులూ కనిపిస్తున్నవి. ఒకవైపు గండన పెట్టడం కాగా, రెండోవైపు చక్రం వూడదీసి ఆముదంలో ముంచిన నారతడపలు యరుసుకు చుడుతున్నాడు. చెట్టుమీద తీతువపట్ట కూస్తున్నది.

ఇంతలో పద్మనాభయ్యగారి నాకరు వచ్చాడు. గోపయ్య అతణ్ణిచూసి ఖంగారు పడాడు. వేకువర్షూసునే పొలం వెళ్ళవలసిన బండిని కొంపతీసి యే చుట్టాల యింటికే నా కట్టమని కబురురాలేదు కద; అనుకుంటూ “యేం సీతయ్యా! పనిమీద వొచ్చావు?” అని అడిగాడు.

గాలికి బుడిచిపం పెట్టడెంది. “అయ్య గారు నిన్ను పొలంలో మట్టి తోల ద్దన్నాడు.” అన్నాడు సీతయ్య.

“ఎందుకని?” అని అడిగాడు నిక్కే ఘ్టడే గోపయ్య.

“అయ్యగారు యిక తిన్న పొలం నెయ్యి వొడ్లని చెప్పిరమ్మన్నాడు.” అన్నాడు సీతయ్య.

ఆ మాటలు వినేసరికి గోపయ్యకు రత తిరిగి బ్రహ్మాండం తలకిందైనట్లయింది. కిలాకరిమలా నిలబడిపోయాడు. ★

ఆతిమాత్రవ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదించును

మాత్రంలో అధికంగా చక్కరపోవుట ఆతిమాత్రవ్యాధిఅంటారు. (Diabetes) ఇది యెంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పాలబడినవారు ఆరోజు కరోజు మృత్యువుకు ఆసన్నమౌతుంటారు. దీనికి దాక్కర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్ జెక్షన్ మాత్రమే కనిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్ జెక్షన్ గుణము వున్నంతకాలం మాత్రం చక్కెర తాత్కాలికంగా నిలిచిపోతుంది. ఈజిప్టులంకీణాలలో ముఖ్యమైనవి దాహం, ఆకలి, తరచుగా చక్కెరతో మాత్రం బయలు వెడలటము. దురద మొదలైనవి ఈ వ్యాధి ముదిరితే రావ పుండు, కురుపులు, కంటిపొర ఇతర చిక్కులు సంభవించును. వీన్స్ ఛార్మ్ ఆధునిక శాస్త్రంలో అద్భుతమైన చికిత్స. దీన్ని వాడటం వల్ల వేసకు వేలమంది మృత్యుముఖంనుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మాత్రంలో చక్కెర తగ్గించి అత్యధికమాత్రం గూడ నివారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలిక యిస్తుంది. దీనికి పత్యం లేదు. ఇన్ జెక్షన్లు ఆవ పరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కర పత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపుతాము.

50 చిక్కల ఐడీ ఖరీదు రు. 6-12-0 అ

స్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము
వీన్స్ రిసెర్చి లేబరేటరీ,
పోస్టుబాక్సు నం. 587, కలకత్తా (A. P. W)

224 Pages 7th Edition
300 MODEL LETTERS
in Money's Model Letter-Writer & Business Correspondence.
Price. Rs. 1-8-0. Postage 0-8-0
A. S. MONEY & Co.,
14, Sambier St., Madras-1